Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування головного закладу вищої освіти)

Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

| (повна назва ві, | докремленого | о структурного підрозділу) | , , | | | |
|--------------------------------------|-----------------|-----------------------------|---------------------|----------------|--|--|
| Циклова комісія | | авничих дисциплін | | | | |
| | (I | назва циклової комісії) | | | | |
| "ПОГОДЖЕНО" | | "3ATI | ВЕРДЖУЮ" | | | |
| Завідувач | | Заступник директора | | | | |
| Юридичного відділення | | з навчально-мето | дичної роботи | | | |
| С.Л. Флорескул-Св | ітова_ | | | нчук | | |
| (підпис) (ініціали та прізвиг | це) | (підпис) | (ініціали та пріз | вище) | | |
| " <u> </u> | року | | 20 | _року | | |
| | СИЛА | БУС | | | | |
| навч | чальної д | цисципліни | | | | |
| "Юр | идична і | психологія" | | | | |
| (вкажіть назву навчальної дисципліни | и (іноземною, я | кщо дисципліна викладається | я іноземною мовою)) | | | |
| | вибірн | | | | | |
| · · | | кова/вибіркова) | | | | |
| Освітньо-професійна програм | ıa | | | | | |
| | "Пра | 160 " | | | | |
| (назва с | освітньо-проф | ресійної програми) | | | | |
| Спеціальність | | | | | | |
| | 081 "П | nago" | | | | |
| (1) | код і назва сп | | | | | |
| ` | | | | | | |
| Галузь знань | | | | | | |
| | 08 "Пр | | | | | |
| | (код і назва га | алузі знань) | | | | |
| Освітньо-професійний ступін | Ь | | | | | |
| 1 1 | | ший бакалавр | | | | |
| 1 | | ресійного ступеня) | | | | |
| Мова навчання | | | | | | |
| | україн | | | | | |
| (вказати | : на якій мові | читається предмет) | | _ _ | | |

Чернівці, 2020 рік

| | исципліни | 1 | ина психологія" чальної дисципліни) |
|--|---|--------------------------------|-------------------------------------|
| складений відповідно до ос | вітньо-професій | ної програми | |
| | "Право | ,, | |
| (2 | назва освітньо-професі | | |
| затвердженої Вченою радо Юрія Федьковича (Протоко дію наказом ректора № <u>142</u> | ол № <u>5</u> від « <u>2.</u> | <u>5_</u> » <u>травня</u> 20 | |
| Розробники: (вказати авторі викладач ІІ-ї ке | в, їхні посади, наук валіфікаційної ко | - | |
| Профайл викладача (-ів) E-mail Сторінка курсу в Moodle Консультації | http://college-chn i.zvozdetska@chr | | 881b83d6f28212d7d8b02f |
| Силабус навчальної дисци | пліни обговорено т правничих дис | - | засіданні циклової комісії |
| Протокол № від "' | , | 20 | року |
| Голова циклової комісії | (підпис) | | <i>ельницька</i> а прізвище) |
| Схвалено Методичною рад | | | мені Юрія Федьковича» |
| | , | | |
| Протокол № від "' | | 20 | року |
| Протокол № від " ' Голова методичної ради | (підпис) | 0 = = | |
| Голова методичної ради | | 0 = = | локрила |
| Голова методичної ради ———————————————————————————————————— | (підпис) | <i>О.Я. Бі.</i> (ініціали т | локрила а прізвище) |
| | (підпис) , 20p | О.Я. Бі. (ініціали т | локрила |

1. Загальні відомості про дисципліну

Анотація. Психічне життя людини, пов'язаної із судочинством і правовою діяльністю, має особливості, характер яких визначається виконанням безлічі різноманітних соціальних і правових функцій. Саме дана обставина підкреслює актуальність вивчення дисципліни «Юридична психологія», яка досліджує закономірності психіки людини, що виявляються у сфері суспільних відносин, які регулюються правом.

Для того щоб успішно вирішувати задачі, покладені на сучасних юристів, вони повинні вірно розуміти особливості психічного життя людини, пов'язаної із судочинством і правовою діяльністю. Психологічна підготовка необхідна юристам для глибокого пізнання схованих за зовнішньою поведінкою намірів та мотивів, якими керується людина.

Володіння знаннями допоможе фахівцю краще управляти своїм життям, здійснювати контроль над власною поведінкою, розвивати професійну самосвідомість. Знання психологічних закономірностей взаємин особистості й колективу має велике значення для підготовці юристів до корисної і компетентної діяльності, правильного виконання службових і суспільних функцій.

Метою вивчення дисципліни ϵ :

- надати представлення про сучасний стан і розвиток юридичної психології, ознайомити з структурою і основними напрямками юридичної психології.
 - надати відповідні знання з психології діяльності юристів правознавців.

Основними завданнями є: розвиток у майбутніх юристів психологічної компетенції, необхідної для реалізації їх професійної діяльності. Дане завдання досягається шляхом: розширення та поглиблення знань, одержаних студентами на лекціях і в процесі самостійної роботи зі спеціальними джерелами; активізації їх мисленої діяльності в ході психологічного аналізу юридично релевантних ситуацій; закріплення навиків узагальнення юридичних фактів та виведення на їх основі психологічних закономірностей; побудови психологічного прогнозу розвитку ситуації або діяльності конкретного суб'єкта, що має значення у правовому аспекті; створення фундаменту для наступного самовдосконалення особистості та її постійного професійного розвитку

Пререквізити. Вибіркова навчальна дисципліна «Юридична психологія» вивчається разом із іншими нормативними і вибірковими дисциплінами. Визначається інтегральним характером навчальної дисципліни, міждисциплінарним дискурсом; тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних, а також юридичних дисциплін. Вивчення юридичної психології передбачає використання знань із загальної, соціальної та інших галузей психології, а також з цивільного, кримінального права і процесу, криміналістики, кримінології та судової психіатрії. Знання юридичної

пізнанню психології сприятимуть студентами психічних явищ закономірностей, які виникають у тих сферах діяльності, що регулюються нормами права. Юридична психологія належить до циклу психологічних дисциплін, засвоєння необхідною умовою яких підготовки висококваліфікованих спеціалістів-юристів, оскільки правотворча, правозастосовна та правоохоронна діяльність передбачає необхідність виконання різноманітних соціальних і правових функцій.

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- зміст та предмет вивчення юридичної психології;
- наукові методи, які використовуються у юридичній психології;
- психологічні та соціально-психологічні закономірності правотворчої та правозастосувальної діяльності;
- психологічний зміст діяльності юриста.

вміти:

- використовувати теоретичні знання з юридичної психології у практичній діяльності;
- складати психологічний портрет людини, яка являє професійний інтерес, та виходячи з цього, розробляти лінію своєї поведінки з урахуванням діючого законодавства.

Компетентності.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.
- Уміння планувати та організовувати свою професійну діяльність
- Знання та розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.
- Здатність проведення досліджень, уміння грамотно та точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.
- Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки
- Уміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати в команді колег за фахом.
- Здатність приймати неупереджені та мотивовані рішення, визначати інтереси та мотиви поведінки інших осіб, примирювати сторони з протилежними інтересами
- Прагнення до збереження навколишнього середовища

- Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу та суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

- Уміння застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій
- Здатність визначати належні та прийняті для юридичного аналізу факти
- Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції
- Навички логічного, критичного та системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру та значення
- Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

- Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики у контексті аналізованої проблеми та демонструвати власне бачення шляхів їх розв'язання
- Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів із різних джерел
- Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю
- Оцінювати недоліки та переваги аргументів, аналізуючи відому проблему
- Вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживати правничу термінологію
- Викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань
- Належно використовувати цифрову та статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності
- Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології та бази даних
- Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

2. Опис навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація

| Назва навчальної дисципліни " Юридична психологія" | | | | | | | |
|--|------------|---------|----------|-------|---------|--------------------------|--|
| Форма | Рорма Рік | | | Вид | | | |
| навчання | підготовки | Семестр | Кредитів | Годин | Модулів | підсумкового контролю | |
| Денна | 3-4 | 5-8 | 3 | 90 | 2 | ЗАЛІК | |

2.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

| № 3а/п | Геми | | | | | | |
|-----------|--|----|--|--|--|--|--|
| | МОДУЛЬ 1 | | | | | | |
| 1. | Тема 1. Предмет, завдання і система юридичної психології. Методи юридичної психології | 6 | | | | | |
| 2. | Тема 2. Загально-психологічні та соціально-психологічні основи в юридичній психології. Правова психологія | 8 | | | | | |
| 3. | Тема 3. Психологія юридичної праці | 10 | | | | | |
| 4. | 4. Тема 4. Кримінальна психологія | | | | | | |
| 5. | 5. Тема 5. Психологія злочинної діяльності | | | | | | |
| | Разом за модулем 1 | 44 | | | | | |
| | МОДУЛЬ 2 | | | | | | |
| 6. | Тема 6. Психологія слідчих дій. | 10 | | | | | |
| 7. | Тема 7. Психологічні основи допиту. | 12 | | | | | |
| 8. | 8. Тема 8. Судово-психологічна експертиза. Психологія судових дій. | | | | | | |
| 9. | Тема 9. Пенітенціарна психологія. | 12 | | | | | |
| | Разом за модулем 2 | 46 | | | | | |
| | Усього за курс | 90 | | | | | |

2.2.1. Теми лекційних занять

| № за/п | Назва теми | | | | | | |
|-----------|---|--|--|--|--|--|--|
| 1. | Предмет, завдання і система юридичної психології. Методи юридичної психології | | | | | | |
| 2. | Загально-психологічні та соціально-психологічні основи в юридичній психології. Правова психологія | | | | | | |
| 3. | Психологія юридичної праці | | | | | | |
| 4. | Кримінальна психологія | | | | | | |
| 5. | Психологія злочинної діяльності | | | | | | |
| 6. | Психологія слідчих дій. | | | | | | |
| 7. | Психологічні основи допиту. | | | | | | |
| 8. | Судово-психологічна експертиза. Психологія судових дій. | | | | | | |
| 9. | Пенітенціарна психологія | | | | | | |

2.2.2. Теми семінарських занять

| N₂ | Назва теми | | | | | | |
|------|---|--|--|--|--|--|--|
| за/п | | | | | | | |
| 1. | Предмет, завдання і система юридичної психології. Методи юридичної психології | | | | | | |
| 2. | Загально-психологічні та соціально-психологічні основи в юридичній психології. Правова психологія | | | | | | |
| 3. | Психологія юридичної праці | | | | | | |
| 4. | Кримінальна психологія | | | | | | |
| 5. | Психологія злочинної діяльності | | | | | | |
| 6. | Психологія слідчих дій. | | | | | | |
| 7. | Психологічні основи допиту. | | | | | | |
| 8. | Судово-психологічна експертиза. Психологія судових дій. | | | | | | |
| 9. | Пенітенціарна психологія | | | | | | |

2.2.3. Самостійна робота

| № за/п | Назва теми | | | | | |
|-----------|---|--|--|--|--|--|
| 1. | Предмет, завдання і система юридичної психології. Методи юридичної психології | | | | | |
| 2. | Загально-психологічні та соціально-психологічні основи в юридичній психології. Правова психологія | | | | | |
| 3. | Психологія юридичної праці | | | | | |
| 4. | Кримінальна психологія | | | | | |
| 5. | Психологія злочинної діяльності | | | | | |
| 6. | Психологія слідчих дій. | | | | | |
| 7. | Психологічні основи допиту. | | | | | |
| 8. | Судово-психологічна експертиза. Психологія судових дій. | | | | | |
| 9. | Пенітенціарна психологія | | | | | |

3. Система контролю та оцінювання

3.1. Види та форми контролю

Поточний контроль здійснюють під час проведення кожного семінарського і практичного заняття. Він передбачає оцінювання: теоретичної підготовленості студента до проведення занять із зазначеної теми (у тому числі й самостійно опрацьованого матеріалу); виступу на семінарських заняттях.

Формами контролю знань ϵ усне опитування на семінарських заняттях, заслуховування доповідей, підготовлених студентами та показ презентацій, перевірка письмових робіт, тестування, розв'язування ситуаційних завдань.

Модульні контрольні роботи складаються з декількох варіантів, які включають теоретичні та тестові завдання за темами модулю.

Принцип розв'язання тестових завдань полягає у наступному: із запропонованих відповідей необхідно вибрати єдиний правильний варіант.

Тестові завдання закритої форми, що пропонуються студентам, являють собою питання з відповідями, серед яких необхідно вказати правильну. Слід мати на увазі, що правильною може бути тільки одна відповідь, оскільки для перевірки повноти знань і умінь використовується тип тестового завдання «множинний вибір — єдина відповідь», яку і необхідно відмітити будь-якою позначкою.

Формою підсумкового контролю є залік.

3.2. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни «Юридична психологія» ϵ :

- контрольні роботи;
- тестові завдання;
- розв'язування ситуаційних завдань;
- реферати;
- ece;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

3.3. Розподіл балів, які отримують студенти

| : Сума | Залік | Поточне тестування та самостійна робота | | | | | | | | | | |
|--------|-------|---|----------|----|----|----|-----|----|-------|-----|----|----|
| | | | Модуль 2 | | | | | | уль 1 | Мод | | |
| 100 | 50 | МКР | T9 | T8 | T7 | T6 | МКР | T5 | T4 | Т3 | T2 | T1 |
| 100 | | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 3 | 2 |

3.4. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ЄКТС | Оцінка за національною шкалою |
|--|----------------|---|
| 90-100 | A | |
| 80-89 | В | |
| 70-79 | C | зараховано |
| 60-69 | D | |
| 50-59 | E | |
| 35-49 | FX | не зараховано з можливістю повторного складання |
| 0-34 | F | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

3.5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни «Юридична психологія»

90-100 балів (A) — ставиться у випадках, коли студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати тестові завдання, передбачені програмою дисципліни, засвоїв основну та ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення і висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

80-89 балів (В) — ставиться, якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати тестові завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розв'язанні тестових завдань.

70-79 балів (C) – ставиться, якщо студент засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати тестові завдання, однак викладає матеріал з погіршенням логічної послідовності та окремими неточностями, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного

матеріалу або допускається помилок у формулюванні термінів та під час розв'язання тестових завдань.

60-69 балів (D) – ставиться, якщо студент володіє навчальним матеріалом, передбаченим програмою, дає відповіді на поставлені запитання, але не вміє робити певні узагальнення і висновки, нечітко формулює поняття і допускається помилок у розв'язанні тестових завдань.

50-59 балів (E) – ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні запитання, не вміє чітко узагальнити опрацьований матеріал, допустився помилок у розв'язанні тестових завдань.

35-49 балів (FX) — ставиться у випадках, якщо студент не засвоїв матеріал і має лише фрагментарні знання матеріалу навчальної дисципліни, допускається значної кількості помилок у розв'язанні тестових завдань.

1-34 балів (F) — ставиться студенту, який не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання, не вміє або неправильно виконує тестові завдання.

4. Рекомендована література

4.1. Базова

- 1. Васильев В.Л. Юридическая психология. СПб.: Питер Ком, 1998.
- **2.** Бедь В.В. Юридична психологія: Навчальний посібник. К.: «Каравела»; Львів: «Новий світ 2000», «Магнолія плюс», 2003.
- **3.** Еникеев М.И. Общая юридическая психология (в двух ч.). Ч II «Юридическая психология». Учебник. М.: Юрид. лит., 1996.
- **4.** Коновалова В.О., Шепітько В.Ю. Юридична психологія. Підручник. Харків: «Право», 2008.

4.2. Допоміжна

- 1. Аверин В.В. Психология личности: Учебное пособие. СПб., 1999.
- **2.** Антонян Ю.М., Еникеев М.И., Эминов В.Е. Психология преступника и расследования преступления. М., 1996.
- **3.** Бедь В.В., Малышев А.А. Социально-психологические аспекты юридической деятельности. Ужгород, 2001.
- 4. Васильев В.Л. Психология следственных действий. К., 1996.
- **5.** Коновалова В.Е. Организационные и психологические основы деятельности следователя. К., 1973.
- 6. Коновалова В.Е. Правовая психология: Учебное пособие. Х., 1997.
- **7.** Потеряхин А.Л. Юридическая психология: Программа учебной дисциплины. К., 1998.
- **8.** Рюкле X. Ваше тайное оружие в общении. Мимика, жест, движение. М., 1996.
- **9.** Столяренко А.М. Психологические приемы в работе юриста. M., 2000.
- **10.** Чуфаровский Ю.В. Психология оперативно-розыскной деятельности: Учебно-практическое пособие. М., 2001.
- **11.** Шепітько В.Ю. Тактика допиту. Текст лекції. X., 1992.
- 12. Шепітько В.Ю. Тактика огляду місця події: Конспект лекцій. Х., 1994.
- **13.** Шепітько В.Ю. Допит: Наук.-паркт. посібник. X., 1998.
- **14.** Шепітько В.Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз): Монографія. X., 2007.
- **15.** Шиханцов Г.Г. Юридическая психология. Учебник для вызов. М., 1998. Экман П. Психология лжи. К., 1999.
- **16.** Юридическая психология: Учебник для вузов. Пер. с фр. / Отв. Ред. В.С. Нерсеенц. М., 2000.